

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

شیوع مصرف دخانیات در ایران در سال ۱۳۹۵

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

دسیرخانزاده دیدهبانی سلامت

حق معنوی این اثر متعلق به مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران می باشد.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی مؤسسه فعالیت بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های دانشی بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ و با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت؛ مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات پردازد؛ از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شود و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

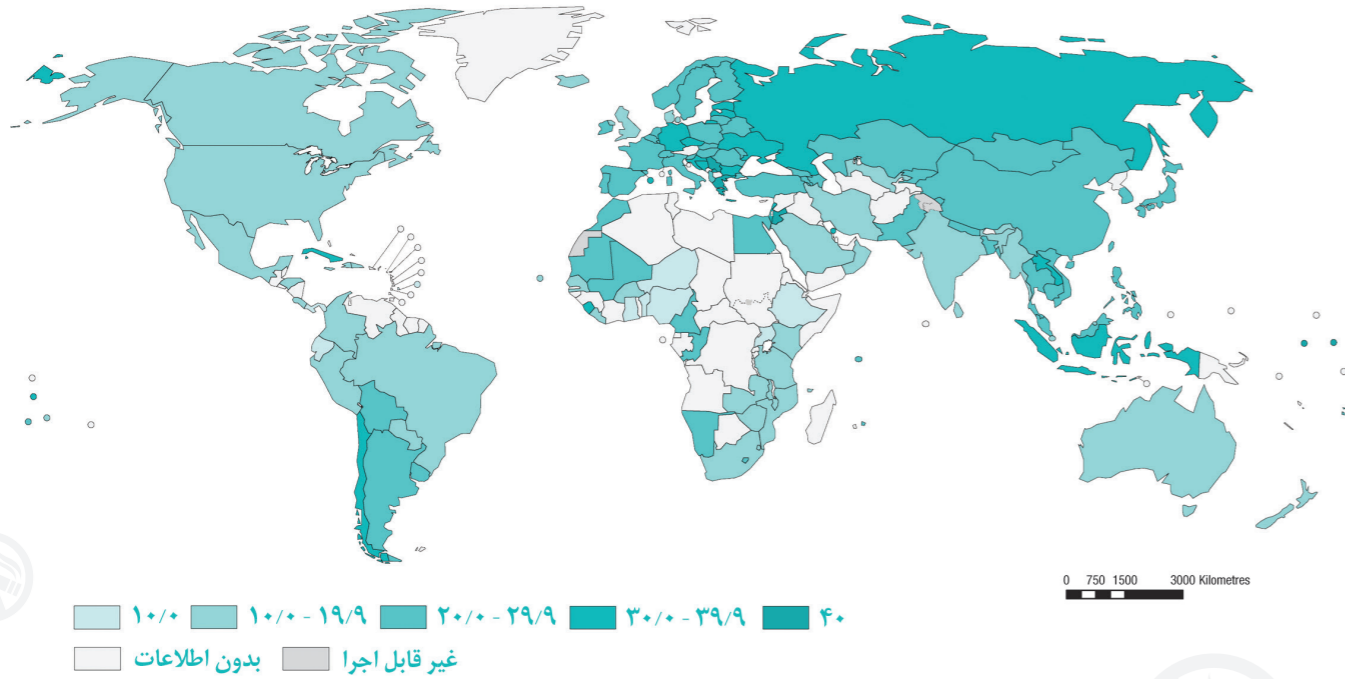
تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران

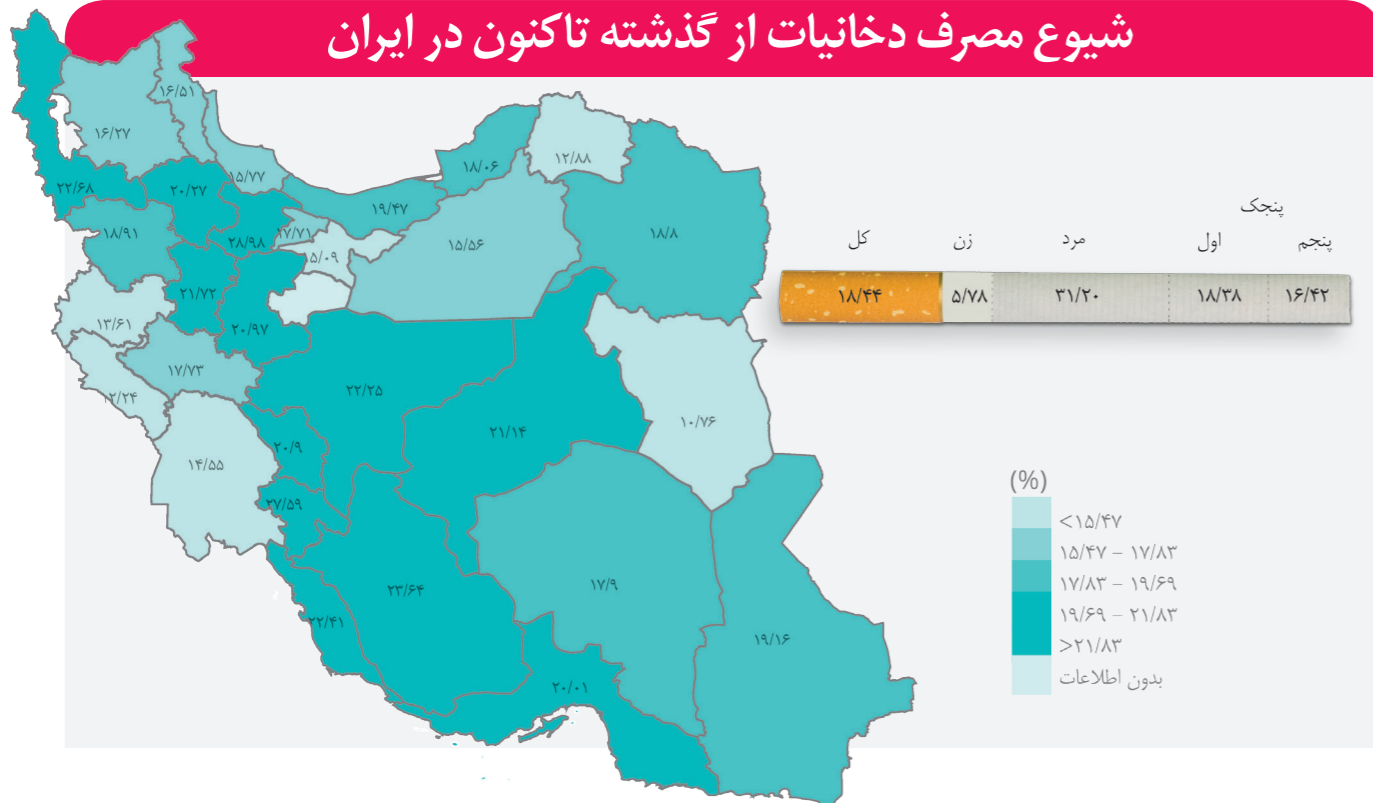
nihrtums.ac.ir

شیوع مصرف دخانیات در ۱۰۰ هزار نفر افراد ۱۵ سال و بالاتر در سال ۲۰۱۵ میلادی

شیوع مصرف دخانیات از گذشته تاکنون در ایران

نتیجه گیری

الگوی مصرف دخانیات در استان‌های مختلف فرق دارد و لذا برنامه‌ریزی برای اجرای مداخلات بهتر است براساس وضعیت مصرف در استان‌ها متفاوت باشد.
ایران نسبت به بقیه دنیا وضعیت مناسبتری در شیوع مصرف دخانیات دارد.

شیوع مصرف دخانیات در ایران در سال ۱۳۹۵

پیام‌های اصلی

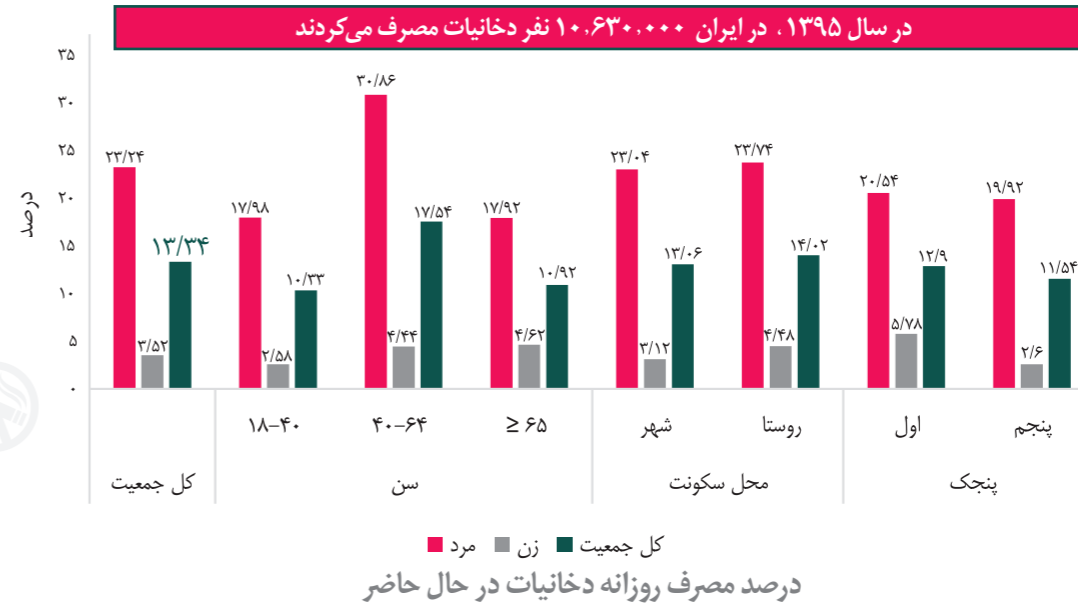
مصرف دخانیات در حال حاضر^۱

- شیوع مصرف دخانیات در حال حاضر در بزرگسالان ایرانی ۱۳/۳۴ درصد هست که در مردان در حدود ۶ برابر زنان است و در پنجک پنج کمترین شیوع را دارد.
- شیوع مصرف دخانیات در حال حاضر در روستا بیشتر از شهر است.
- بیشترین مصرف دخانیات در حال حاضر در استان بوشهر برابر ۱۹/۸۴ درصد می‌باشد.

مصرف دخانیات از گذشته تاکنون^۲

- شیوع مصرف از گذشته تاکنون در بزرگسالان ایرانی ۱۸/۴۴ درصد است، که در مردان حدود ۵/۳ برابر زنان مصرف شایعتر است. در بین پنجک‌ها، در پنجک پنج کمترین شیوع مصرف مشاهده می‌شود.
- در میان گروه‌های سنی، پایین‌ترین شیوع مصرف در افراد زیر ۲۴ ساله است و بالاترین شیوع مصرف در ۴۰ سال به بالا که برابر با ۴۵/۳۸ درصد می‌باشد.
- در بین استان‌ها بیشترین مصرف در استان قزوین (۲۸/۹۸ درصد) گزارش شده است.

1. Current Smoked
2. Ever Smoked

درصد مصرف روزانه دخانیات در حال حاضر

پیام سند ملی پیشگیری و کنترل بیماری‌های غیرواگیر و عوامل خطر مرتبط در جمهوری اسلامی ایران

رسیدن به ۳۰ درصد کاهش نسبی مصرف دخانیات (تنباکوی دودی و غیر دودی) در افراد بالای ۱۵ سال تا سال ۱۴۰۴

مقایسه شیوع مصرف دخانیات در حال حاضر در ایران و دنیا

کل مصرف دخانیات	مردان	زنان	پنجک یک	پنجک پنج	دنیای
۲۰/۲	۳۴/۱	۶/۴	۱۱/۶	۲۴/۶	دنیای
۱۳/۳۴	۲۳/۲۴	۳/۵۲	۱۲/۹	۱۱/۵۴	ایران

معرفی گزاره برگ

نوشتار تک برگ برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟

پیرو درخواست دفاتر مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین طی مکاتبات مختلف سازمان‌های بین‌المللی مرتبط از مؤسسه ملی تحقیقات سلامت پیرامون اطلاعات مربوط به مصرف دخانیات تدوین شده است.

شامل چه مواردی است؟

- اطلاعات منتج از تحلیل ثانویه دوره آخر (هفتم) پیمایش عوامل خطر بیماری‌های غیر واگیر در ایران (استیس) که در سال ۱۳۹۵ اجرا شده است؛
- انجام مقایسه با آخرین گزارش شیوع دخانیات در دنیا (۲۰۱۸).

شامل چه مواردی نیست؟

- شامل مرور بقیه گزارش‌های مربوط به مصرف دخانیات در ایران نیست؛
- شامل نتایج استیس‌های قبل از سال ۱۳۹۵ نیست.

فهرست گزاره برگ شامل چه مواردی است؟

- اطلاعات مصرف در گذشته تاکنون؛
- اطلاعات مصرف دخانیات در حال حاضر.